

Krāslavas novada bāriņtiesas 2021.gada darbības pārskats

Krāslavas novada bāriņtiesa ir Krāslavas novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kas prioritāri nodrošina bērna vai aizgādībā esošās personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.

Bāriņtiesu likuma 5.panta ceturtnā daļa nosaka, ka *bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz attiecīgās pašvaldības domei pārskata ziņojumu par savu darbību. Pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājaslapā.* Pamatojoties uz minēto, Krāslavas novada bāriņtiesa (turpmāk-bāriņtiesa) sniedz Krāslavas novada pašvaldībai pārskatu par bāriņtiesas darbu 2021.gadā.

Bāriņtiesas sastāvā 2021.gadā bija bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks un 4 bāriņtiesas locekļi (līdz 1.oktobrim). Bāriņtiesas lietvedību kārtot sekretārs. Ar 2021.gada 1.oktobri Krāslavas novada bāriņtiesa pārņēma Aglonas novada bāriņtiesas Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu darbības teritorijas.

Bāriņtiesas darbinieki regulāri pilnveido savas profesionālās zināšanas, apmeklējot Tieslietu ministrijas (TM), Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas (VBTAI) organizētās pamācības, seminārus un konferences. 2021.gadā lielāka daļa tika organizēta attālināti.

Krāslavas novada bāriņtiesas darbinieku izglītība

Amats/ izglītība	Maģistrs specialitāte	Bakalaurs/augstākā izglītība Specialitāte	Gads kurā pamatapmācības kursi apgūti
Priekšsēdētājs	Profesionālā maģistra diploms sabiedrības pārvaldē ar iestāžu vadītāja kvalifikāciju (2009.gads)	Skolotāja diploms (2001.gads)	2018.gads

Vietnieks		Augstākās profesionālās izglītības diploms (jurista kvalifikācija tiesību zinātnēs) (2003.gads)	2009.gads
Locekļi		Skolotāja diploms (2000.gads)	2010.gads
		Profesionālās augstākās izglītības diploms (profesionālā bakalaura grāds sociālajā darbā) (2004.gads)	2009.gads
	Profesionālā maģistra diploms (profesionālā maģistra grāds izglītībā) (2008.gads)	Bakalaura diploms (Dabas zinātņu bakalaura grāds) (2003.gads)	2009.gads
	1987.gada skolotāja diploms pielīdzināts profesionālā maģistra grādam un piektā līmeņa profesionālajai kvalifikācijai	Skolotāja diploms (1987.gads)	2009.gads
Sekretāre		Augstākās profesionālās izglītības jurista diploms (2003.gads)	
Psihologs			
Citi darbinieki bāriņtiesā			

2015.gada 29.oktobrī pieņemtie grozījumi Bāriņtiesu likumā, kas stājušies spēkā 2021.gada 1.jūlijā paredz paaugstinātas izglītības prasības, nosakot, ka par bāriņtiesas priekšsēdētāju un bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieku var būt persona, kura ieguvusi vismaz akadēmisko maģistra grādu vai profesionālo maģistra grādu vai profesionālo maģistra grādu un 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju, vai citu Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmenim atbilstošu kvalifikāciju pedagogijā, psiholoģijā, medicīnā, sociālajā darbā vai tiesību zinātnē,

izglītības vadībā vai sabiedrības vadībā un kurai ir ne mazāk kā piecu gadu darba stāžs attiecīgi iegūtās izglītības tematiskajā jomā vai bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka vai bāriņtiesas locekļa amata pienākumu pildīšanā. . Savukārt par bāriņtiesas locekli var būt persona, kura ieguvusi vismaz akadēmisko bakalaura grādu vai profesionālo bakalaura grādu un 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju vai citu Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6. līmenim atbilstošu kvalifikāciju pedagoģijā, psiholoģijā, medicīnā, sociālajā darbā vai tiesību zinātnē, izglītības vadībā vai sabiedrības vadībā un kurai ir ne mazāk kā triju gadu darba stāžs attiecīgi iegūtās izglītības tematiskajā jomā vai bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka vai bāriņtiesas locekļa amata pienākumu pildīšanā.

2018.gada 1.novembrī pieņemtie grozījumi Bāriņtiesu likumā, kas stājušies spēkā 2021.gada 1.jūlijā paredz, ka vismaz vienai personai no bāriņtiesas sastāva jābūt ar otrā līmeņa augstāko akadēmisko izglītību tiesību zinātnē vai tiesību zinātnes nozarei atbilstošu profesionālo maģistra grādu tiesību zinātnē vai profesionālo maģistra grādu tiesību zinātnē un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju (jurists) vai citu Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmenim atbilstošu kvalifikāciju tiesību zinātnē..

Ar Krāslavas novada pašvaldības domes sēdes 2021.gada 25.novembra sēdes protokolu Nr.11 tika nolemts apvienot Krāslavas novada Bāriņtiesu, Dagdas novada Bāriņtiesu, Aglonas novada bāriņtiesas Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu darbības teritoriju, uz reorganizējamo institūciju bāzes izveidojot Krāslavas novada Bāriņtiesu, apstiprināt šādu Krāslavas novada Bāriņtiesas amatu sarakstu:

Krāslavas novada Bāriņtiesas priekšsēdētājs – 1 slodze;

Krāslavas novada Bāriņtiesas locekļi:

Krāslavas pilsēta – 1 slodze;

Dagdas pilsēta – 1 slodze;

Robežnieku pagasts, Piedrujas pagasts – 1 slodze;

Kalniešu pagasts, Indras pagasts – 1 slodze;

Ūdrīšu pagasts, Kaplavas pagasts – 1 slodze;

Izvaltas pagasts, Kombuļu pagasts – 1 slodze;

Skaistas pagasts, Aulejas pagasts, Krāslavas pagasts – 1 slodze;

Šķeltovas pagasts, Grāveru pagasts-1 slodze;

Ezernieku pagasts, Andzeļu pagasts – 1 slodze;

Andrupenes pagasts, Kastuļinas pagasts – 1 slodze;

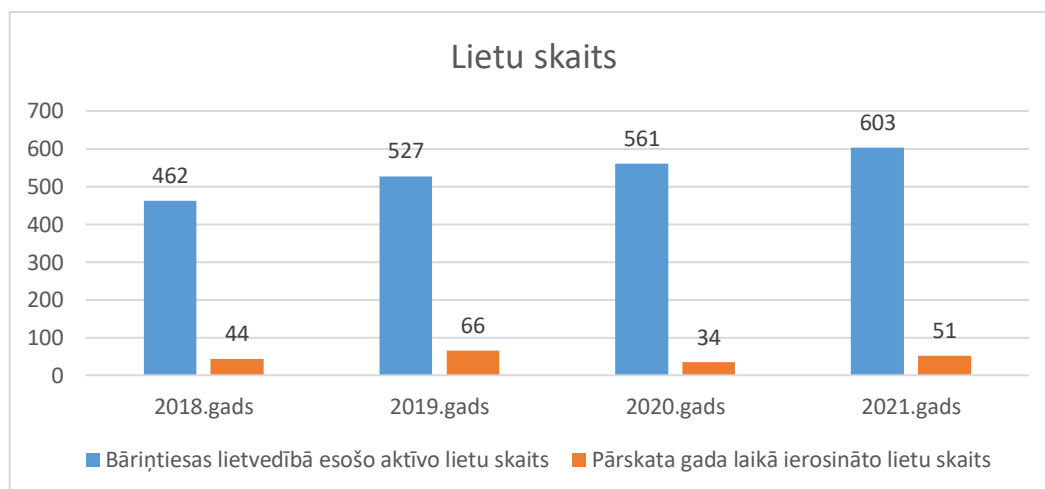
Asūnes pagasts, Konstantinovas pagasts, Dagdas pagasts – 1 slodze;

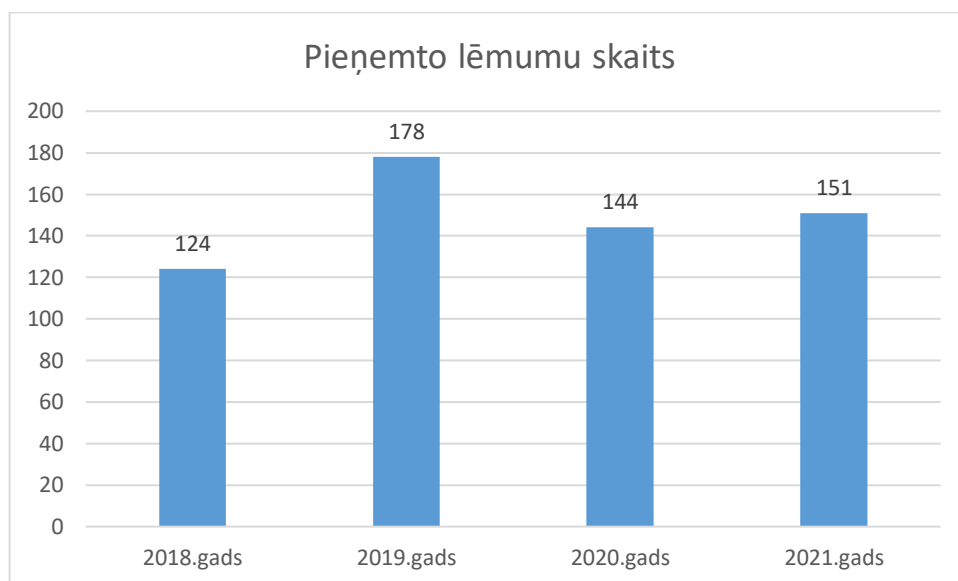
Šķaunes pagasts, Bērziņu pagasts, Svariņu pagasts, Ķepovas pagasts – 1 slodze; rīkot atklātu pretendentu konkursu uz Bāriņtiesas priekšsēdētāja un 12 bāriņtiesas locekļu amatu vietām, noteikt, ka Krāslavas novada Bāriņtiesa uzsāk darbību ar 2022.gada 1.janvāri.

KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI

	2018.gads	2019.gads	2020.gads	2021.gads
Bāriņtiesas lietvedībā esošo aktīvo lietu skaits	462	527	561	603
Pārskata gada laikā ierosināto lietu skaits	44	66	34	51
Pieņemto lēmumu skaits	124	178	144	151
Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām: nosūtītās vēstules	809	982	1051	1395
Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām: saņemtās vēstules/iesniegumi	573	746	722	1156
Pārsūdzētie bāriņtiesas lēmumi	0	0	0	3

2021.gadā bāriņtiesas lietvedībā aktīvo lietu kopējais skaits-603, ierosināto lietu skaits -51.

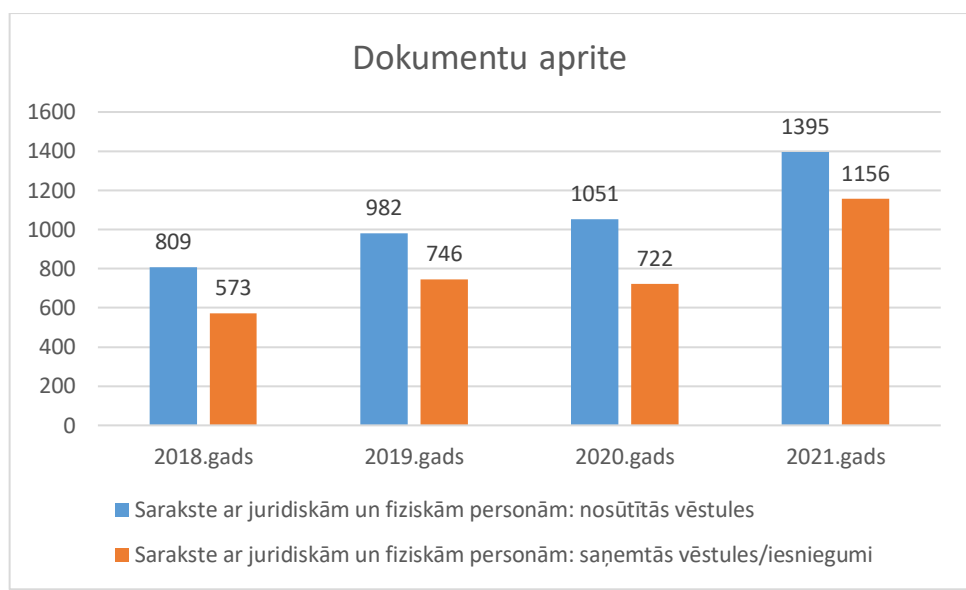

Pārskata gadā bāriņtiesa pieņēma 151 lēmumu.

2021.gadā Administratīvā rajona tiesa ir izskatījusi divus pieteikumus par bāriņtiesas lēmumu atcelšanu. Vienā lietā tiesvedība tika izbeigta, bet otrajā pieteikums tika noraidīts.

Administratīvā rajona tiesa ir arī izskatījusi pieteikumu par Krāslavas novada bāriņtiesas lēmuma atzīšanu par prettiesisku un tā izdošanas procesā pieļauto procesuālo pārkāpumu konstatēšanu un par mantiskā zaudējuma atlīdzināšanu, pieteikums tika noraidīts. Ir iesniegta apelācijas sūdzība Administratīvajā apgabaltiesā.

Pildot bāriņtiesas funkcijas un gatavojot lietas izskatīšanai, katrā lietā tiek pievienoti nepieciešamie dokumenti objektīva lēmuma pieņemšanai. Lai pieņemtu motivētus lēmumus, bāriņtiesa ir gatavojusi lietas, savācot dažādus materiālus: ziņas, informāciju un atzinumus no trešajām personām, veicot apsekošanas, sarunas. Bāriņtiesa, savas kompetences ietvaros, 2021.gadā ir nosūtījusi 1395 vēstules (tai skaitā ar pielikumiem), reģistrējusi ienākošo korespondenci – 1156.

Aizgādības lietas

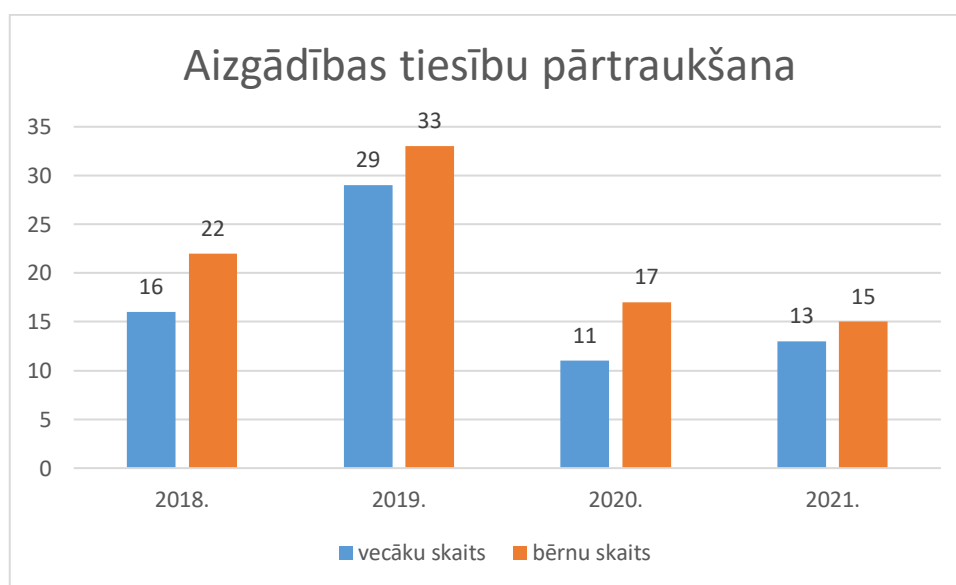
	2018.	2019.	2020.	2021.
PĀRTAUKTAS Vecāku skaits	16	29	11	13
Bērnu skaits	22	33	17	15
ATJAUNOTAS Vecāku skaits	13	5	6	10
Bērnu skaits	22	7	11	15

Bāriņtiesa lietas izskata bāriņtiesas sēdēs un koleģiāli pieņem lēmumus. Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 22.panta pirmo prim daļu bāriņtiesa, ierosinot lietu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, veic riska novērtēšanu (vecāka līdzatkarība, problēmas neatzišana u.tml.), informē vecāku par sekām un uzdod viņam, sadarbībā ar Sociālo dienestu, noteiktā termiņā novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus. Ja vecāks šajā termiņā kavējas novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus un bērna palikšana ģimenē var radīt draudus bērna dzīvībai un veselībai, bāriņtiesa lemj par aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam un bērna šķiršanu no ģimenes.

Atsevišķos gadījumos, ja bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, bāriņtiesas priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks vai bāriņtiesas loceklis pieņem vienpersonisku lēmumu par bērna izņemšanu no ģimenes. 2021.gadā bāriņtiesa pieņēmusi 10 lēmumus par aizgādības tiesību pārtraukšanu bērnu vecākiem, 4 no tiem

bija vienpersoniskie, ar bāriņtiesas lēmumu 2021.gadā aizgādības tiesības pārtrauktas 13 vecākiem (7 mātēm un 6 tēviem) par 15 bērniem.

Vienpersoniskie lēmumi tiek pieņemti ar mērķi nekavējoties novērst bērna atrašanos veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos. Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 24.panta pirmās daļas 1.punktu, bāriņtiesa ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc vienpersoniska lēmuma pieņemšanas sasauc sēdi, lai lemtu par pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu bērna vecākiem.

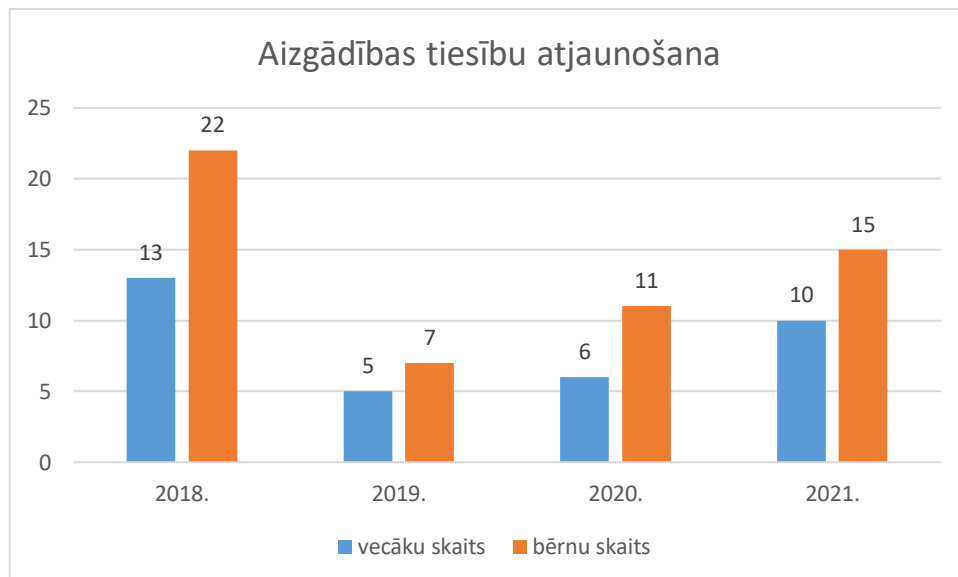

Kā biežākie cēloņi aizgādības tiesību pārtraukšanai jāmin izpratnes trūkums par bērnu vajadzībām, jauno vecāku zems izglītības, prasmju un iemaņu līmenis ne tikai bērnu audzināšanā, bet arī elementārajā sadzīvē, kā arī nepietiekama izpratne par problēmām, bezatbildība.

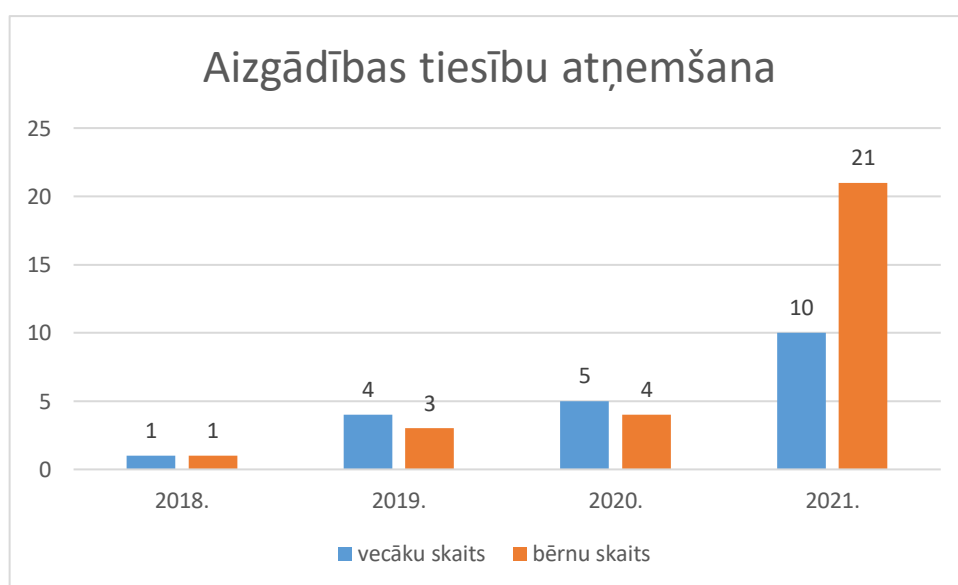
Visos gadījumos, kad tiek pārtrauktas aizgādības tiesības, bāriņtiesa par pieņemto lēmumu sniedz informāciju Sociālajam dienestam un lūdz sniegt nepieciešamo palīdzību bērna vecākiem, kā to paredz Bāriņtiesu likuma 39. panta 1. daļa un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 27. panta 5. daļa, lai sekmētu bērna atgriešanos ģimenē. Ja bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas iemesli ir zuduši, bāriņtiesa lemj par pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu vecākiem, sagatavojot lietu par iespējamu bērna pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu vecākiem, pārliecinās vai nepastāv apstākļi, kas pastāvēja laikā, kad vecākiem tika pārtrauktas aizgādības tiesības, pieprasa Sociālā dienesta atzinumu, noskaidro, vai nepastāv citi pārtraukto aizgādības tiesību

atjaunošanas riski, izvērtē, vai atgriežoties ģimenē, bērnam tiks nodrošināta pilnvērtīga aprūpe, audzināšana un labvēlīga vide.

2021.gadā pārtrauktās aizgādības tiesības atjaunotas 10 vecākiem un 15 bērni atgriezti ģimenē.

Civillikuma 203.pantā noteikts, ka, ja gada laikā no aizgādības tiesību pārtraukšanas nav iespējams tās atjaunot, bāriņtiesa lemj par prasības sniegšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu vecākiem. Aizgādības tiesību atņemšanu vecākiem, kā galējo līdzekli, piemēro tiesa. 2021.gadā ar tiesas spriedumu 10 vecākiem tika atņemtas aizgādības tiesības par 21 bērnu.

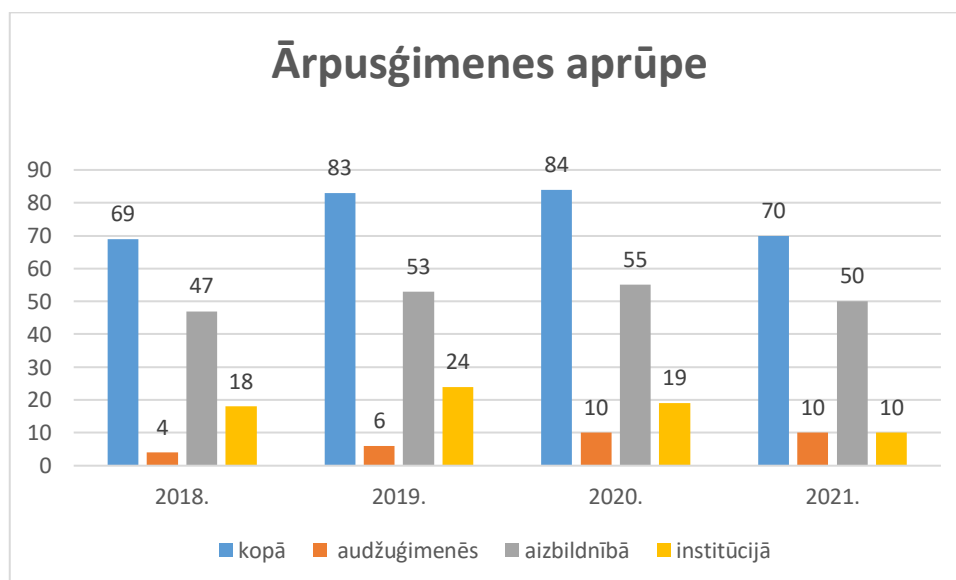
Ārpusģimenes aprūpe

Gadījumos, kad bērns ir palicis bez vecāku gādības (bērns, kura vecāki nav zināmi, ir pazuduši vai ilgstošas slimības dēļ nespēj realizēt aizgādību vai kura vecākiem pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības), bāriņtiesa lemj par ārpusģimenes aprūpes veida piemērošanu bērnam - aizbildnību, ievietošanu audžuģimenē vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

2021.gadā kopumā 13 bērniem tika nodrošināta ārpusģimenes aprūpe, no tiem 8 bērni ievietoti audžuģimenē, 5-nodibināta aizbildnība, neviens bērns netika ievietots rehabilitācijas institūcijā.

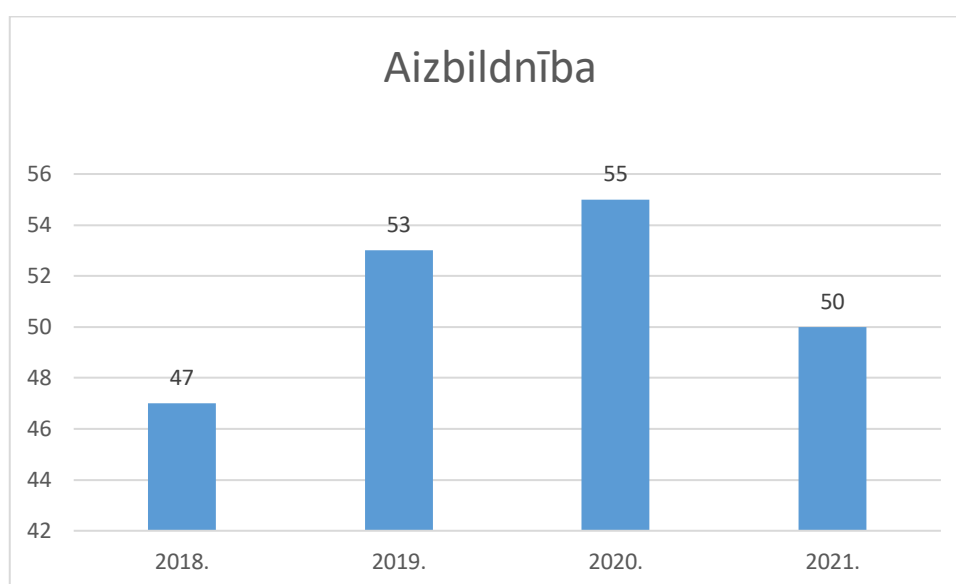
Kopā uz 2021.gada 31.decembri ārpusģimenes aprūpē atradās 70 bērni (10 – audžuģimenē, 50 – aizbildnībā, 10- ilgstošās sociālās rehabilitācijas institūcijā).

	2018.	2019.	2020.	2021.
kopā	69	83	84	70
audžuģimenēs	4	6	10	10
aizbildnībā	47	53	55	50
institūcijā	18	24	19	10

Aizbildnība

Viens no bāriņtiesas uzdevumiem ir aizbildnības uzraudzība. Bāriņtiesa ne retāk kā vienu reizi gadā apseko aizbildņu ģimenes un aizbildnībā esošos bērnus, par ko noformē dzīves apstākļu pārbaudes aktus un sarunu protokolus, kuri glabājas aizbildnības lietās. Aizbildņi līdz katra gada 1.februārim bāriņtiesā iesniedz norēķinu par aizbildnības pārvaldību un naudas līdzekļu izlietojumu. Bāriņtiesa vismaz reizi gadā pieprasa ģimeni raksturojošu informāciju, tajā skaitā izglītības iestādēm un ģimenes ārstiem, par to, vai aizbildnis pienācīgi rūpējas par saviem aizbilstamajiem, kas viņam jāveic saskaņā ar Civillikumā noteikto.

2021.gadā 5 no bērniem tika nodibināta aizbildnība. Par aizbildņiem visbiežāk tiek iecelti bērna radnieki vai bērnam emocionāli tuvi cilvēki. 2021.gadā daļēji ir notikušas aizbildnībā esošo bērnu dzīves apstākļu pārbaudes, jo ievērojot Ministru Kabineta 2021.gada 9.oktobra rīkojumu Nr.720 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” un, lai nodrošinātu apkārtējo personu drošību pret Covid-19 izplatību, bāriņtiesa neveica dzīves apstākļu pārbaudes lietās, kas nav saistītas ar nozīmīgu bērnu tiesību aizskārumu, bērna veselības vai dzīvības apdraudējumu. Bāriņtiesa pēc ārkārtējās situācijas atcelšanas pārbaudīs bērnu dzīves apstākļus aizbildņu ģimenēs, kā arī veiks sarunas ar bērniem, viņu aizbildņiem un pārējām ģimenē dzīvojošām personām. Savukārt ir pieprasīti un saņemti gada norēķini par bērnu personisko un mantisko tiesību pārstāvēšanu.

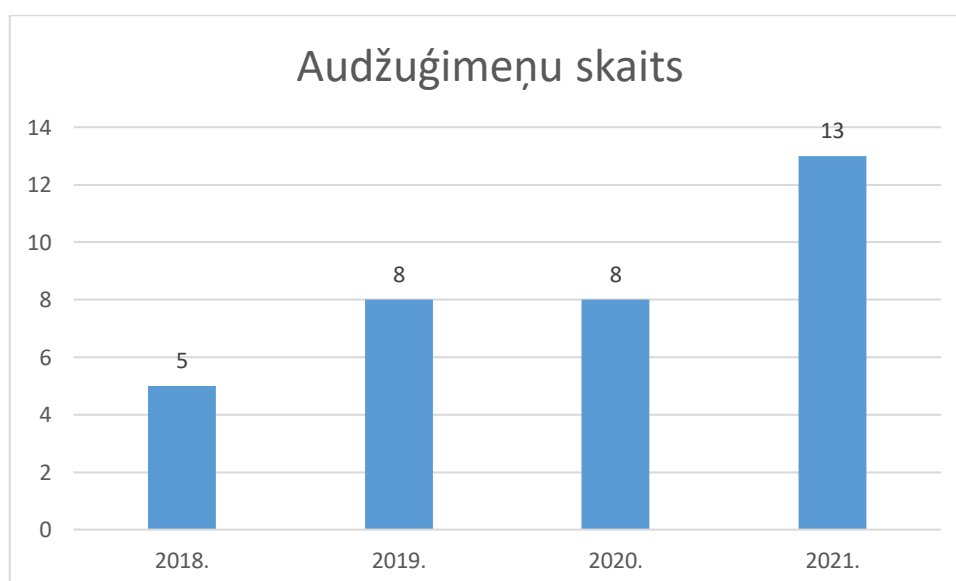
Dotajā brīdī Latvijā tiek īstenota deinstitucionalizācijas (turpmāk-DI) politika, kā arī kampaņas un projekti, kuru mērķis ir nodrošināt bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem ārpusģimenes aprūpi ģimeniskā vidē - pie aizbildņa vai audžuģimenē, nevis bērnu aprūpes iestādē.

Ģimene ir labākā vide bērna attīstībai, bāriņtiesas speciālisti aktīvi sadarbojas ar audžuģimenēm un aizbildņiem, lai novērstu bērnu nonākšanu institūcijā. Kopumā mūsu novadā ir vērojama bērnu aprūpes iestādēs ievietoto bērnu skaita samazināšanās tendence.

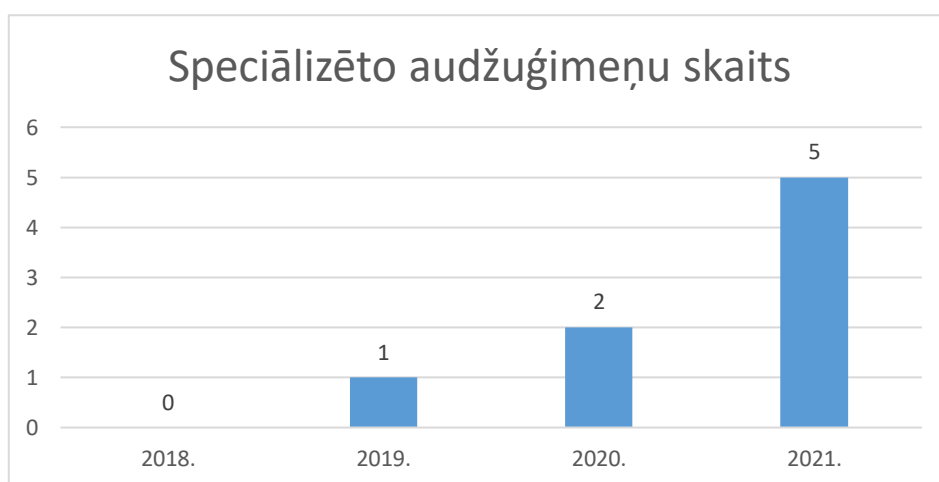
Audzūģimene

Bāriņtiesas darbs vienmēr ir bijis orientēts uz ģimeniskas vides nodrošināšanu bērniem. Lai cik sarežģīti reizēm tas nebūtu, taču bez vecāku gādības palikušiem bērniem vienmēr prioritāri tiek meklēta iespēja augt pie aizbildņa vai audžuģimenē. Ja aizbildni nevar atrast, nākamais piemērojamais ārpusģimenes aprūpes veids ir audžuģimene. Tās ir personas, kuras ieguvušas audžuģimenes statusu un apguvušas speciālās apmācības kursu, ir šajā jomā zinoši, taču neaizstāj bērniem vecākus. Viņi aprūpē bērnu līdz brīdim, kamēr viņš var atgriezties savā bioloģiskajā ģimenē, tiek nodots aizbildnībā vai adoptēts. Audžuģimeņu kopējais skaits 2021.gada 31.decembrī -13, no tiem 5 audžuģimenēm ir arī specializēts audžuģimenes statuss. Krāslavas novadā 2021.gadā darbojās 1 viesģimene, kura periodiski uzņem ciemos bērnus, kuri atrodas ārpusģimenes aprūpes iestādēs.

Neskatoties uz to, ka audžuģimeņu skaits pieaug, tas joprojām nav pietiekams, tāpēc bāriņtiesa izmanto citu pašvaldību audžuģimeņu resursus.

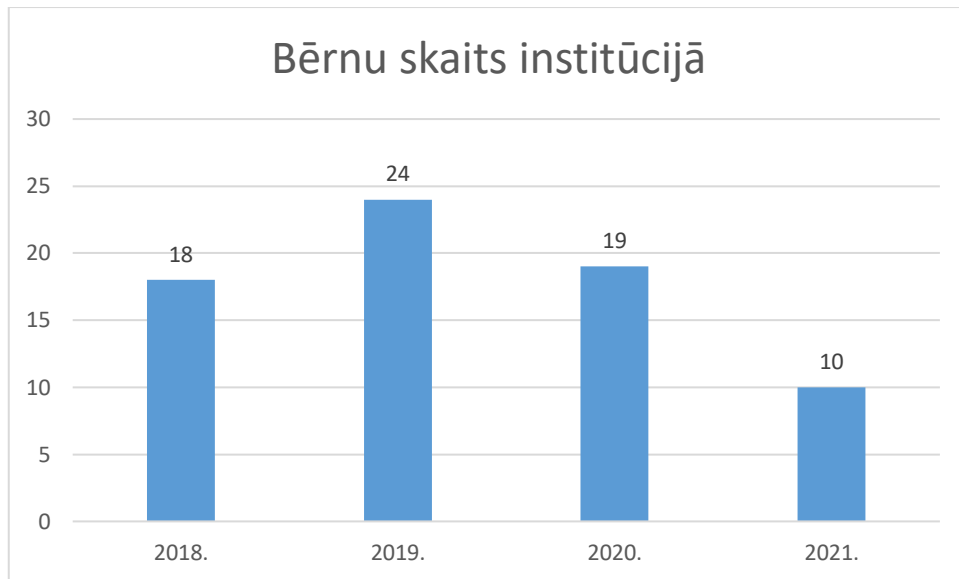

Krāslavas novada teritorijā ir arī piecas specializētās audžuģimenes specializācijā krīzes audžuģimenes. Krīzes audžuģimene-tā ir audžuģimene, kurai ir vismaz 3 gadu pieredze audžuģimenē ievietoto bērnu aprūpē un kura ir gatava 24 stundas diennaktī 7 dienas nedēļā jebkurā brīdī uzņemt bērnu neatkarīgi no vecuma un dzimuma, kas šķirts no ģimenes, aizbildņa vai audžuģimenes. Krīzes audžuģimenes pieejamība samazina iespēju, ka bērni krīzes situācijās varētu tikt ievietoti bērnu aprūpes iestādēs.

Bērnu aprūpes un rehabilitācijas institūcija

Bērnu aprūpes un rehabilitācijas institūcijā bērns atrodas līdz brīdim, kad viņam tiek nodrošināta piemērota aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē. Bāriņtiesa meklē iespējas bērna ievietošanai aizbildņa ģimenē vai audžuģimenē. Diemžēl ne visiem bērniem pastāv iespēja nodrošināt atrašanos ģimeniskā vidē-audžuģimenē vai aizbildnībā. Ir gadījumi, kad aprūpe aprūpes un rehabilitācijas institūcijā atbilst konkrētā bērna vislabākajām interesēm un individuālajām vajadzībām.

Adopcija

Lai bērna attīstībai nodrošinātu ģimenisku vidi, tiek atbalstīta adopcija. Adopcijas uzdevums ir nodrošināt adoptējamiem bērniem audzināšanu ģimenē, stabilu un harmonisku dzīves vidi. Adopcijas tiesiskos pamatus Latvijā nosaka Latvijas Republikas Civillikuma 162.-176.pants. Savukārt kārtību, kādā adoptējami bērni, nosaka Ministru kabineta 2018.gada 30.oktobra noteikumi Nr.667 „Adopcijas kārtība”.

2021.gadā bāriņtiesa pieņēma vienu lēmumu, ar kuru viena persona tika atzīta par adoptētāju un par to, ka adopcija ir bērna interesēs.

Aizgādība

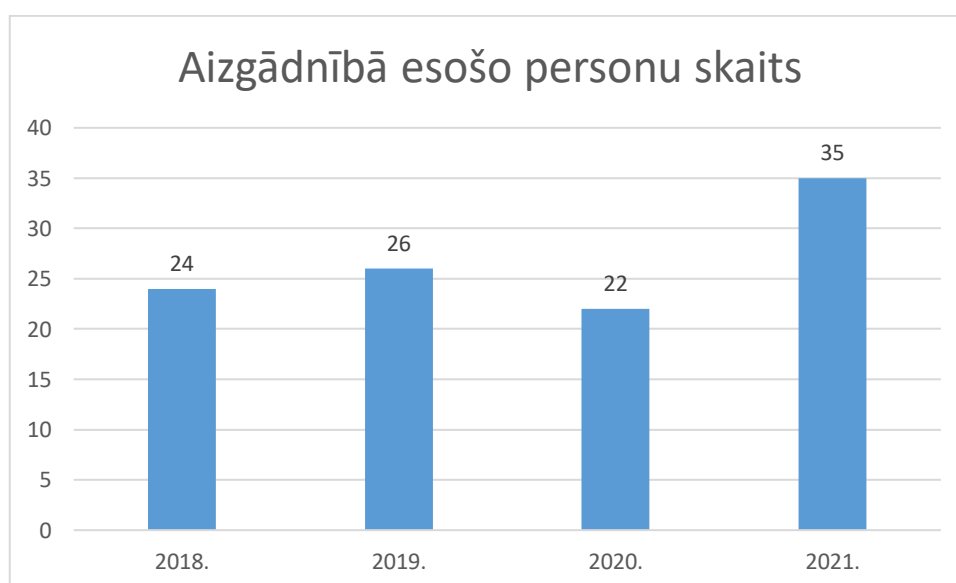
Aizgādībā esošie cilvēki ir pilngadīgas personas ar ierobežotu rīcībspēju. Bāriņtiesa piedalās lietas izskatīšanā tiesā, iesniedzot pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā par rīcībspējas ierobežošanu. Pēc sprieduma par rīcībspējas ierobežojuma noteikšanu stāšanās likumīgā spēkā, attiecīgā bāriņtiesa pieņem lēmumu par aizgādņa iecelšanu. Civillikumā noteikts, ka personas, kurai ir garīga rakstura vai citi veselības traucējumi, rīcībspēju var ierobežot, ja tas nepieciešams šīs personas interesēs, un ir

vienīgais veids, kā tās pasargāt. Aizgādņi, atšķirībā no aizbildņiem, nesaņem valsts pabalstus un atlīdzības no valsts budžeta.

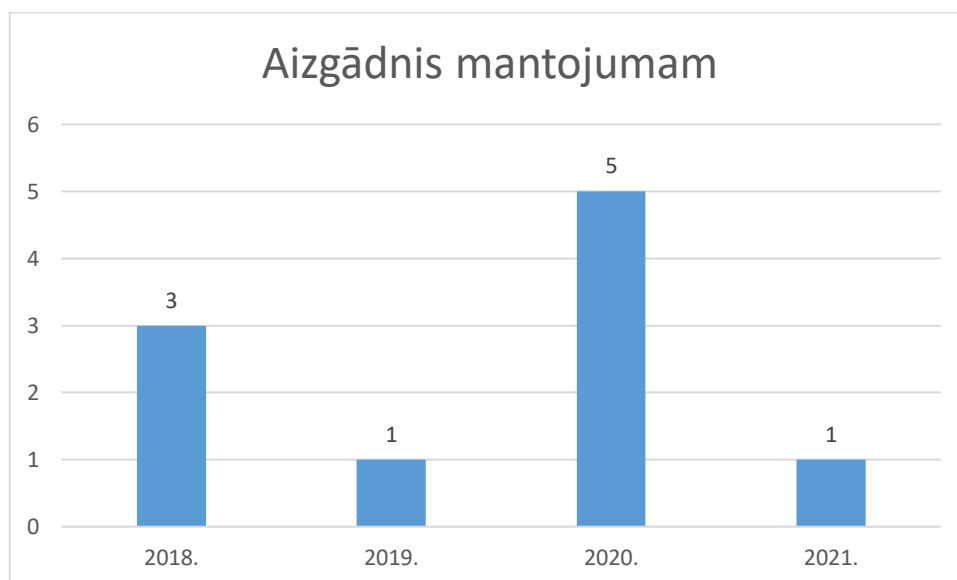
Aizgādņībā esošo personu skaits uz 2021.gada 31.decembrī bija 35.

Bāriņtiesa uzrauga aizgādņībā esošo tiesību un interešu ievērošanu, pieprasot no aizgādņiem norēķinus, pārbaudot tos, kā arī veicot šo personu dzīves apstākļu pārbaudes. 2021.gadā daļēji ir notikušas aizgādņībā esošo personu dzīves apstākļu pārbaudes, jo ievērojot Ministru kabineta 2021.gada 9.oktobra rīkojumu Nr.720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" un, lai nodrošinātu apkārtējo personu drošību pret Covid-19 izplatību, bāriņtiesa neveica dzīves apstākļu pārbaudes lietās, kas nav saistītas ar nozīmīgu bērnu tiesību aizskārumpu, bērna veselības vai dzīvības apdraudējumu. Bāriņtiesa pēc ārkārtējās situācijas atcelšanas pārbaudīs aizgādņībā esošo personu dzīves apstākļus.

Apkopojot datus, var secināt, ka Krāslavas novadā ir 35 personas ar ierobežotu rīcībspēju, kurām nodibināta aizgādņība. Statistikas dati liecina par to, ka katru gadu pieaug personu skaits ar ierobežotu rīcībspēju. Bāriņtiesa par aizgādņi var iecelt personas izraudzīto aizgādņi, aizgādņībā nododamā laulāto vai kādu no tuvākajiem radniekiem. Bāriņtiesa ir saskarusies ar problēmu aizgādņa iecelšanas jautājumā, ja personai ar ierobežotu rīcībspēju nav radnieku vai tuvu personu, kuras būtu gatavas uzņemties aizgādņa pienākumu pildīšanu, jo mūsu pašvaldībā atlīdzība par pienākumu veikšanu aizgādņiem nav paredzēta.

Atbilstoši Bāriņtiesu likumā noteiktajam, bāriņtiesa, saskaņā ar notāra taisīto notariālo aktu par aizgādņības nodibināšanu mantojumam ieceļ aizgādni mantojumam, 2021.gadā ar bāriņtiesas lēmumu par aizgādni matojumam vai prombūtnē esošas personas mantai iecelta 1 persona.

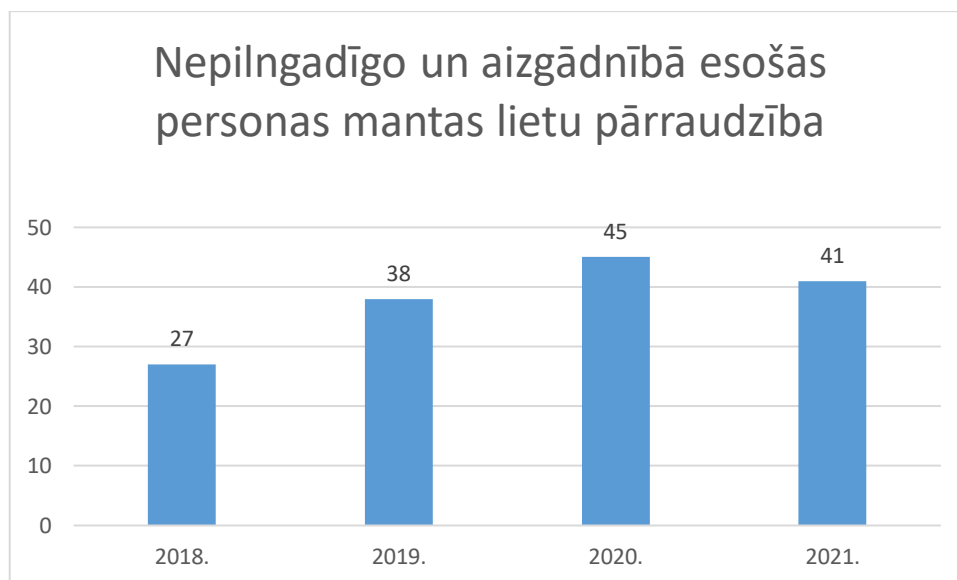

Mantisko interešu nodrošināšana un aizstāvība

Bāriņtiesu likuma 17.panta 1.punkts nosaka, ka bāriņtiesa aizstāv bērna vai aizgādņībā esošās personas personiskās un mantiskās intereses un tiesības.

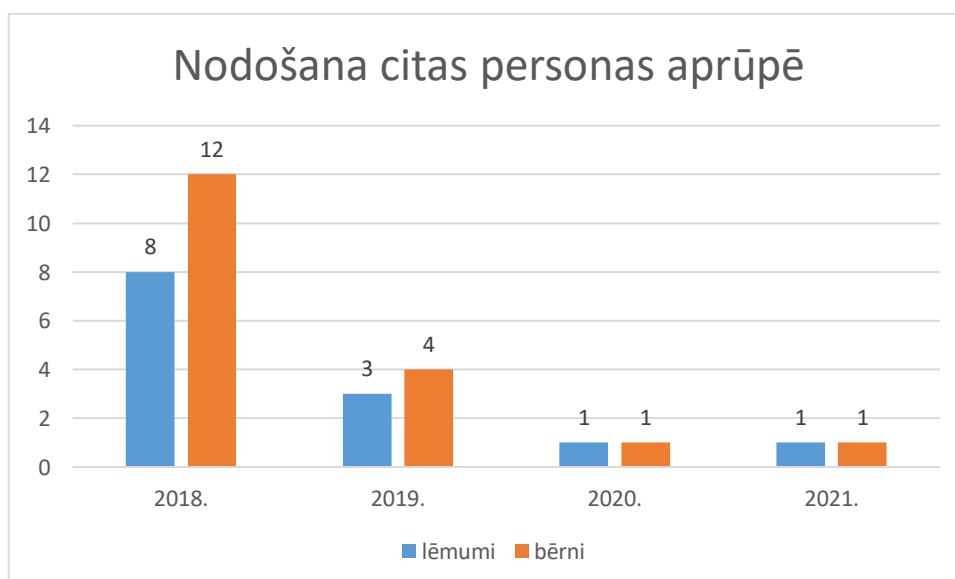
Nepilngadīgiem bērniem var piederēt manta, ko dāvinājuši vai atstājuši mantojumā vecāki, vecvecāki vai citi radnieki. Saskaņā ar Civillikuma normām vecāki bērnu vārdā bez bāriņtiesas atļaujas nevar mantojumu, dāvinājumu pieņemt vai atraidīt, kā arī rīkoties ar bērna mantu. Bērniem var piederēt konti bankās, nekustamie īpašumi vai vecāku atstāti mantojumi. Bāriņtiesa veic uzraudzību bērna mantisko tiesību ievērošanā, katru gadu pieprasot no bērna vecāka vai aizbildņa norēķinu par bērna mantas pārvaldību, pārbauda norēķina pareizību, veic bērnam piederošā nekustamā īpašuma apskati. Uz 2021.gada 31.decembri bāriņtiesas pārraudzībā bija 41 aktīvā lieta par bērna un aizgādņībā esošās personas mantas pārvaldību. Šajās lietās ir pieprasītas un saņemtas likumisko aizbildņu un aizgādņu atskaites par nepilngadīgo vai aizgādņībā

esošās personas mantas saglabāšanu un tās sastāvu. Bāriņtiesa norēķinu pareizību pārbauda, pieprasot izziņas attiecīgajām iestādēm.

Vecāku aprūpē esoša bērna nodošana citas personas aprūpē

2020. un 2021.gadā jautājums par bērna nodošanu trešo personu aprūpē Latvijā uz laiku, kas ilgāks par trīs mēnešiem nebija tik aktuāls. 2021.gadā bāriņtiesā tika pieņemts 1 tāds lēmums, kur bāriņtiesa ir atzinusi, ka 1 bērna nodošana citas personas aprūpē Latvijā atbilst bērna interesēm un persona spēs bērnu pienācīgi aprūpēt.

Sadarbība ar tiesām

Bāriņtiesu likuma 50.pants paredz, ka bāriņtiesa pēc tiesas pieprasījuma sniedz atzinumus, kas nepieciešami šādos gadījumos:

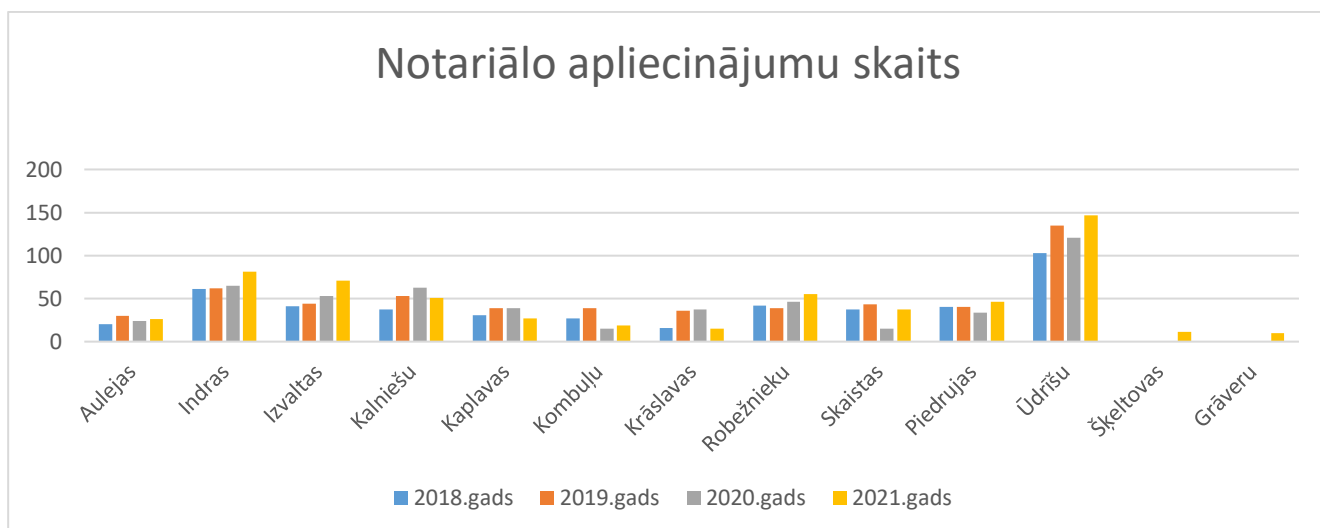
- 1) saskarsmes tiesības izmantošanas kārtības noteikšanai;
- 2) viena vecāka atsevišķas aizgādības noteikšanai;
- 3) aizgādības tiesību atņemšanai un atjaunošanai;
- 4) paternitātes atzīšanai vai apstrīdēšanai;
- 5) citos Civilprocesa likumā paredzētajos gadījumos.

Bāriņtiesa piedalās tiesas procesos gan kā prasītājs, gan kā tiesas pieaicināta iestāde viedokļa un atzinuma sniegšanai. 2021.gadā bāriņtiesa bija pārstāvēta lietās par saskarsmes tiesību noteikšanu, aizgādības tiesību atņemšanu, rīcībspējas ierobežošanu un aizgādības nodibināšanu, paternitātes atzīšanas apstrīdēšanu un ieraksta par personas tēva anulēšanu, bērnu atsevišķas aizgādības noteikšanu, par adopcijas apstiprināšanu, kā arī lietās par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu noteikšanu pilngadīgām personām, kuras atrodas nepieskaitāmības stāvoklī izdarījušas noziedzīgus nodarījumus.

Apliecinājumu izdarīšana

Vēl viena bāriņtiesu darbības joma – notariālo apliecinājumu izdarīšana. Krāslavas novada bāriņtiesa veic apliecinājumus pagastu pārvaldēs visiem Krāslavas novada pagastu deklarētajiem iedzīvotājiem. Atbilstoši Bāriņtiesu likuma 61.panta otrajā daļā noteiktajam, bāriņtiesas apliecinājums juridiskā spēka ziņā pielīdzināms notariālajam apliecinājumam.

Pagasts	2018.gads	2019.gads	2020.gads	2021.gads
Aulejas	20	30	24	26
Indras	61	62	65	81
Izvaltas	41	44	53	71
Kalniešu	37	53	63	51
Kaplavas	31	39	39	27
Kombuļu	27	39	15	19
Krāslavas	16	36	37	15
Robežnieku	42	39	46	55
Skaistas	37	43	15	37
Piedrujas	40	40	34	46
Ūdrīšu	103	135	121	147
Šķeltovas				11(01.10.-31.12.)
Grāveru				10 (01.10.-31.12.)

Bāriņtiesa sniedz konsultācijas un pieņem lēmumus arī citos gadījumos - vecāku domstarpību izšķiršanā bērnu audzināšanas jautājumos, lietās par ģimenes valsts pabalsta izmaksu, ārpusģimenes aprūpē atrodošo bērnu viesošanās pie radniekiem, kā arī citus.

Pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma 67.² panta un Ministru Kabineta 2014.gada 25.marta noteikumu Nr.157 „Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmas noteikumi” Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmā (NPAIS) ir ievadīta informācija par visiem pieņemtajiem lēmumiem. Pamatojoties uz 2018.gada 4.septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.563 “Audžuģimeņu informācijas sistēmas noteikumi” Audžuģimeņu informācijas sistēmā (AĢIS) tiek ievadīta informācija par audžuģimenēm un specializētajām audžuģimenēm, un tajās ievietotajiem ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem

Bāriņtiesa sadarbojas ar Krāslavas novada domes PI “Sociālais dienests”, Pašvaldības policiju, Valsts policiju, Krāslavas novada izglītības iestādēm, ģimenes ārstiem, citu pašvaldību bāriņtiesām, Latgales ģimeņu atbalsta centru “Daugavpils” un valsts un citu pašvaldību institūcijām.

Viena no bāriņtiesas darbības prioritātēm ir preventīvais darbs, kura mērķis ir laikus uzsākt darbu ar ģimeni, brīdināt vecākus par iespējamām sekām un tādējādi novērst situācijas, kad tiek ierosināta lieta par aizgādības tiesību pārtraukšanu bērnu vecākiem. Bāriņtiesa aicina personas uz pārrunām, veic izskaidrojošu, profilaktisku darbu. Veiksmīgas sadarbības rezultāts ar Krāslavas novada pašvaldības iestādi „Sociālais dienests”, Krāslavas novada sociālo pedagogu un Krāslavas novada pašvaldības policijas darbiniekiem ir to gadījumu samazināšanās, kad bāriņtiesai vajadzējis iesaistīties bērna interešu aizsardzībā, izņemot bērnu no ģimenes un pārtraucot vecākiem aizgādības tiesības. Rezultātā ir izdevies atrisināt vairākus svarīgus jautājumus, neierosinot lietas.

Tāpat bāriņtiesa piedalījās starpinstitūciju sanāksmēs Valsts probācijas dienestā, jo saskaņā ar Valsts probācijas dienesta likuma 18.1 pantu Valsts probācijas dienests triju darbdienu laikā pēc probācijas klienta reģistrācijas dienas vai dienas, kad saņemta informācija par šāda klienta dzīvesvietas maiņu, nosūta bāriņtiesai, kuras teritorijā atrodas probācijas klienta jaunā dzīvesvieta, informāciju par attiecīgo klientu, kas ir sodīts par tīšiem vardarbīgiem noziedzīgiem nodarījumiem vai noziedzīgiem nodarījumiem pret dzimumneaizskaramību un tikumību. Un saskaņā ar bāriņtiesu likuma 44.1 pantu Bāriņtiesa nekavējoties informē bērna vecāku, aizbildni,

audžģimeni vai viesģimeni par tās personas sodāmģbas faktu, ar kuru tai ir nedalģta saimniecģba, ja persona atgrieģas no brģvģbas atņemģšanas iestģdes pģc soda izcieģšanas par Kriminģllikuma 159., 160., 161., 162., 162.1, 164., 165. un 166.pantģ minģto noziedzģgo nodarģģjumu, kurģ cietuģšais ir bijģis nepilngadģģs.

Krģslavas novada bģriģtiesas priekģsģdģtģja

I.Bidģģne